

Otrā nodaļa.

Piezīmes un novērojumi.

Šajā pētījumā ir apskatīts, kā Trīsvienības doktrīna kļuva par agrīnās kristietības mācības daļu. Tajā arī sīki aprakstīts, kā tā kļuva par Septītās Dienas Adventistu baznīcas (turpmāk SDA) ticības daļu. Tas notika pēc Elenas Vaitas kalpošanas, kuras laikā tā tika noraidīta. Pats par sevi šis pētījums nav pilnīgs, taču līdz šim (2008.gads) tas ir līdzsvarots kopsavilkums par zināšanām, kuras tā autors ir ieguvusi 9 gadu laikā, studējot šos jautājumus. Autora nolūks, daloties šajās zināšanās ar Jums, ir palīdzēt tiem, kuriem ir interese, kas, iespējams, ir SDA, labāk izprast pašreizējās debates par Trīsvienību SDA. Protams, tas būs nenovērtējams palīgs pamatotu lēmumu pieņemšanā.

Mēs vēlētos, lai šī pētījuma lasītāji kļūtu par tā dalībniekiem. Tāpēc es lūdzu ikvienu, kurš vēlas komentēt vai uzdot jautājumus, rakstīt man. Mana e-pasta adrese ir atrodama šī pētījuma pirmajā lappusē. Es būtu gandarīts par jebkuru saziņu. (Šo aicinājumu autors rakstīja 2008. gadā un es nezinu vai šis e-pasts ir vēl aktīvs. (Tulk. [piezīme 2020.g.](#))

Ilgtermiņa pētījums.

Daži jau no paša sākuma saka, ka šis pētījums ir ļoti garš - tas patiešām tā ir. Tas ir arī kaut kas tāds, ko nevar saīsināt. Tāpēc mans mērķis ir padarīt to viegli lasāmu un saprotamu.

Trīsvienības strīdā ir daudz nepareizu priekšstatu. Ir arī daudzi SDA, kuri nezina, ko patiesībā māca trīsvienības doktrīna. Šī iemesla dēļ šī pētījuma vairākās nodaļās, it īpaši 5. un 6. nodaļā, mēs šo doktrīnu aplūkojam tuvāk. Šķiet, ka mūsu konfesijas vēsturē ir arī tādi ļaudis, kuri ir piestrādājuši pie tās un likuši noticēt mūsu vēstures pārskatītajai versijai. Un tie, kas nesapratīs, ko māca šī mācība, pārprātīs pašreizējo strīdu par trīsvienības mācību. Citiem vārdiem sakot, viņiem būs nepareizs priekšstats par šo mācību.

Šī pētījuma mērķis ir labot šos nepareizos uzskatus. Tāpēc radās vajadzība pēc paplašināta materiāla, kas, protams, padarīja to diezgan apjomīgu. Bet, kā mēdza teikt mana māte (reiz es teicu viņai, ka es kaut ko vēlos, bet man bija slinkums pielikt pūles, lai to iegūtu): "Ja kaut kas ir tā vērts, tad ir vērts tam pievērst uzmanību." Būtu labi padomāt par šo mazo paziņojumu. Tas ir ļoti svarīgi.

Diskusijās ar citiem es atklāju, ka daudziem ir tikai virspusēja izpratne par jautājumiem, kas saistīti ar šo strīdu par trīsvienību, bet lielākā daļa, šķiet, tomēr ir apmierināti ar to mazumiņu, ko zina. Šī ir ļoti bīstama situācija.

Kā rakstīja slavenais dzejnieks Aleksandrs Pope (1688–1744): -"Mācīšanās nedaudz ir bīstama lieta; dzeriet daudz vai nemēģiniet vispār dzert no "Pierian Spring" avota: tur "mazie caurvēji" tikai apreibina smadzenes, bet dzeršana lielā mērā mūs ļoti nomierina". ([Aleksandrs Pope, Eseja par kritiku, II daļa](#))

Grieķu mitoloģijā "Pierian Spring" tiek uzskatīta par vietu Olimpa kalnā, kur dzīvoja mūzas (grieķu iedvesmas dievietes - Zevas meitas). Ir arī teikts mitoloģijā, ka tas ir pastāvīgs zināšanu un iedvesmas avots. Mēdz teikt, ka nedaudz "avota ūdens" lietošana "saindē smadzenes", kas nozīmē, ka rodas vienīgi sensācija (efekts), ka zināšanu ir it kā daudz, bet patiesībā visu laiku ir tikai "neliela apmācība". Tiek uzskatīts, ka dzerot daudz ūdens no avota, zinātkārais "atkal atjēgsies", kas nozīmē "pamodināt prātu un padarīt gudru".

A.Pope argumentācijā varam atrast paralēles ar pašreizējām Trīsvienības debatēm mūsu konfesijā. Tas ir tāpēc, ka tikai tad, kad mēs pilnībā apzināsimies iesaistītos jautājumus, mēs patiešām varēsim redzēt kopainu. Tāpēc mums nevajadzētu apmierināties ar "virspusējiem melnrakstiem", bet gan dzert visu zināšanu akas dziļumu. Kā teica A. Pope, vai nu "piedzērieties", vai arī "atstāriet" to mierā. Virspusējas zināšanas viegli nomaldina. Neliels treniņš ir patiešām bīstams. Mums arī jāatceras, ka šajā strīdā par trīsvienību ir apdraudēta Jūsu pašu Mūžīgās Dzīves jautājums, ne tikai baznīcas teoloģija.

Maldinošs manevrs.

Mūsdienu SDA vidū tiek uzskatīts, ka pašreizējās domstarpības par trīsvienību attiecas tikai uz diviem kristīgās ticības aspektiem, proti, Kristus dievību un Svētā Gara personu. Tas noteikti ir ļoti liels uzmanības novēršanas manevrs (triks). Šīs debates ir daudz sarežģītākas nekā šie divi jautājumi, lai gan abi ir to

neatņemamas sastāvdaļas. Šis strīds par trīsvienību attiecas uz pašu Jēzus Kristus Evaņģēliju, un tas nozīmē izprast cik ļoti Viņi (Glābšanas plāna Autori un Realizētāji. Tulk. piez.) riskēja, upurēja un ko Viņi paveica caur neatkārtojamo un vienīgo Dieva Dēlu, kuram ir kopība ar visiem cilvēkiem. Tas attiecas arī uz to, kā kristiešiem mūsdienās būtu jāpārvar grēks un kā SDA būtu jāskatās uz Elenas Vaitas rakstiem. Mēs to redzēsim turpinājumā,

Kā jau iepriekš minēts - un tas tiks skaidrāk parādīts ceturtajā nodaļā - trīsvienības doktrīna ir tikai netieša mācība, kas nozīmē, ka tā nav skaidri izteikta Rakstos. Tāpēc ir iespējams, ka par dažiem tās aspektiem, aplūkojot tos pavirši, varētu rasties kļūdaini viedokļi. Tieši tāpēc, mēģinot ieskicēt attiecības, kas pastāv starp trim dievības personām, ir jābūt ļoti uzmanīgam. Citiem vārdiem sakot, ja mēs izdarām pieņēmumu (spekulāciju), kas patiesībā nekad nav ļoti droša rīcība attiecībā uz kādu doktrīnu, mēs nedrīkstam nonākt galējībās vai kļūt pārāk dogmatiski. Tas tikai būtu saprātīgi.

Kaut arī trīsvienības doktrīna ir tikai teorētiska doktrīna, tie, kas tai tic, parasti apgalvo, ka tā ir balstīta uz visu to, ko Svētie Raksti mums stāsta par Dievu, Kristu un Svēto Garu. Tāpēc ir svarīgi, lai attiecībā uz šīm trim personām netiktu aizmirsts nekas no tā, ko mums saka Svētie Raksti. Ja kaut kas tiek palaists garām, tas novedīs pie sagrozītiem secinājumiem. Daži pat iet tik tālu, ka saka: ja cilvēks netic trīsvienības mācībai, tad viņš nav kristietis: tas nozīmē, ka viņam draud pestīšanas zaudējums. Lielākā daļa trinitāriešu teiks, ka, ja netiek atzīta trīsvienības doktrīna, tad arī Kristus dievība tiek attēlota nepareizi. Tas, protams, ir strīdu objekts, jo neviens no mūsu SDA pionieriem neatzina trīsvienību.

Vai no tā mums vajadzētu pieņemt, ka neviens no viņiem nav pareizi atzinis Kristus dievību? Daži SDA atbild uz šo jautājumu pozitīvi ar "JĀ". Mēs to vēlreiz aplūkosim nākamajās nodaļās. Tiem, kuri uzskata, ka, ja cilvēks nepieņem trīsvienību, viņš netiek izglābts, galu galā tad ir jāatzīst, ka lielākā daļa agrīno SDA pionieru netiek izglābti. Turpinot mūsu pētījumu, mēs redzēsim, ka trīsvienības mācībai ir dziļa ietekme uz Evaņģēliju. Tas ir viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc mūsdienās anti-trinitāristi iebilst pret šo mācību, kā daļu no pašreizējiem SDA uzskatiem. Protams, šīs debates par trīsvienību nav tikai par Kristus un Svētā Gara personībām dievībā. Kā jau teicu, šis tiešām ir viltus manevrs.

Elenas Vaitas rakstu plaša izmantošana.

Veicot šo pētījumu, it īpaši, kad mēs mēģinām no jauna atklāt 1900-o sākuma gadu SDA ticību, dokumenta autors lielā mērā balstīsies uz Elenas Vaitas rakstiem. Viņš to dara divu svarīgu iemeslu dēļ. Viens iemesls ir tas, ka viņš kopā ar daudziem citiem draudzes locekļiem ir pārliecināts, ka Dievs ir svētījis šo sievieti (un mūsu draudzi) ar dāvanu, kas Svētajos Rakstos ir pazīstama kā pravietoju dāvana. Šī ir tā pati dāvana, kas iepriecinājusi katru Bībeles autoru. Faktiski tas nozīmē, ka Elenas Vaitas publikācijas tiem, kas pieturas pie šīs ticības, būtu jāuztver ar zināmu autoritāti. Šīs autoritātes faktiskā pakāpe atbildīs personas pieredzei un izpratnei. Citiem vārdiem sakot, neviens nevar noteikt šo autoritāti cita vārdā vai, citiem vārdiem sakot, neviens nevar pateikt otram, kā viņiem vajadzētu atzīt Elenas Vaitu vai viņas rakstus. Tāpat kā pakāpe, kādā kāds pieņem Svētos Rakstus, arī tas ir personisks lēmums, kas balstīts uz personīgo pieredzi. Katram būs jāatbild Dieva priekšā personīgi, kā viņi reaģējuši uz to, ko Viņš ir atklājis, izmantojot šos divus avotus. Kļūdzīgiem mirstīgajiem nevajadzētu viņus tiesāt. Kā Elena Vaita savulaik teica Džordžam Batleram, kurš tajā laikā bija Ģenerālās Konferences Prezidents (tas notika 1888. gada Ģenerālās konferences sesijas laikā) : ... - "Dievs neliek nevienam ierobežotam cilvēkam tiesāt citus, jo cilvēka spriedums būs atkarīgs no viņa specifiskajām rakstura iezīmēm. Viņš arī nevienam cilvēkam neuzlika, lai tas ierobežotu cita sirdsapziņu vai spriestu par Viņa svēto Vārdu, nosakot, kas ir iedvesmots un kas ir cilvēcisks. Ja dvēsele, ķermenis un gars netiek svētīti, cilvēku apdraud vēlēšanās izrādīt nelaipnu garu pret savu brāli, kurš nepiekrīt viņa idejām. Pie Dieva šādu ierobežojumu nav." ([Elena G. Vaita, vēstule J. E. Batleram, rakstīta no Mineapoles 1888. gada 14. oktobra, 12. sējuma rokraksta izlaidums, MR 998](#))

Lai cik nopietnā mērā tiktu uztverti Elenas Vaitas raksti, ir saprātīgi pieņemt, ka tie būtu jāpieņem kā tie, kas ataino taisnīgu notikumu atspoguļojumu, kas SDA ietvaros notika viņas dzīves laikā. Citiem vārdiem sakot, viņas rakstītais jāuzskata par patiesu mūsu konfesijas vēstures atspoguļojumu. Otrs iemesls, ko daži var raksturot kā Elenas Vaitas rakstu bagātīgu izmantošanu šajā pētījumā, ir tas, ka šodien SDA, izmantojot savas konfesijas publikācijas, pastāvīgi saka, ka tieši tas, ko šī sieviete uzrakstīja, izraisīja mūsu konfesijas kļūšanu par trinitāru. Jo īpaši viņi runā par to, ko viņa rakstīja savā grāmatā par Kristus dzīvi ("Laikmetu Ilgas"). Tas ir glīti apkopots piemērotā nosaukumā: "Autoritātes izmantošana un ļaunprātīga tās izkropļošana", kuru uzrakstīja Endrjū Beitss un 2002. gada jūnijā publicēja žurnālā Ministry.

... - "Baznīcas publikācijās tagad skaidrāk teikts, ka tikai pēc grāmatas "Laikmetu Ilgas" (1898) izdošanas, trinitārā teoloģija pilnībā ielauzās uz adventistu skatuves.." (Endrjū Beitss, Ministry 2002. gada jūnijs, "Autoritātes izmantošana un ļaunprātīga tās izkropļošana ")

Daudzi SDA šodien uzskata šo apgalvojumu par patiesu, taču, kā redzēsim nākamajās nodaļās, šī pētījuma autors nepiekrīt šim secinājumam. Iemesls ir tāds, ka par šo incidentu nav vēsturisku ierakstu. Kad tas tika publicēts 1898. gadā, nekādi ieraksti neliecina, ka Elenas Vaitas "Laikmetu Ilgas" būtu ietekmējušas SDA teoloģiju. Pie tam šādi apgalvojumi par to, it kā šī grāmata atainotu Dieva trinitāro ideju, nāk klajā tikai daudzus gadus pēc Elenas Vaitas nāves. Ņemiet vērā, ka 1900. gadu sākumā, kad Elena Vaita bija dzīva, un vismaz trīs gadu desmitus pēc viņas nāves vairākums SDA savu baznīcu uzskatīja par anti-trinitāru konfesiju.

Šādu apgalvojumu izteica gan draudzes locekļi, gan citu konfesiju pārstāvji. Tas nozīmē, ka gadu desmitu laikā kopš publicēšanas, grāmata "Laikmetu Ilgas" nav mainījusi tā laika atzīto konfesionālo teoloģiju. Tas daudziem cilvēkiem ir licis brīnīties, kāpēc draudze nepiedāvāja šo mācību Elenas Vaitas dzīves laikā vai, citiem vārdiem sakot, kāpēc mūsu draudze gaidīja līdz Elenas Vaitas nāvei un pat ilgāk, lai atzītu, ka viņas rakstos Dievs ir attēlots kā trīsvienība. Man jāatzīst, ka tas ir ļoti interesants jautājums. Tāpēc šodien šis jautājums prasa no mums uzmanīgu - arī ļoti rūpīgu - izmeklēšanu.

Apgalvojums, ka tieši Elenas Vaitas raksti lika mūsu konfesijai kļūt par trinitāru, aicina mūsdienu SDA uz obligātu, neatliekamu rūpīgu pārbaudi, ko šī sieviete patiesībā rakstīja par Dievu. Tas noteikti būs tikai saprātīgi. Patiesībā, diskusijās, kā arī mūsu pētījumu kontekstā, pēdējais iemesls ir daudz svarīgāks nekā apgalvojums, ka viņa ir apveltīta ar pravietojumu garu. Padomājiet par to, un jūs sapratīsiet, ko es domāju.

Lojalitātes jautājums.

Kā tika apspriests iepriekšējā nodaļā, šajās debatēs par trīsvienību cilvēki neizbēgami ieņems konkrētu nostāju. Tāpēc jautāsim, - kas noteiks, kurā pusē tu esi, lasītāj? Citiem vārdiem sakot, kāda ir jūsu personīgā lojalitāte?

Kad jūs progresēsiet šī pētījuma laikā, kļūs pilnīgi skaidrs, ka 1904. gada SDA baznīca pārsvarā bija anti-trinitārā konfesija. Pēc Elenas Vaitas nāves tas nemainījās gadu desmitiem (atcerieties, ka viņa nomira 1915. gadā). Mums arī jāņem vērā, ka tad, kad 1900.-o gadu sākumā radās, mūsu ticības Dievam, konfesionālā krīze, Elena Vaita ļoti skaidri brīdināja SDA neatstāt savu pārliecību, kas tajā laikā balstījās uz anti-trinitārismu. Pie tam mēs atkal un atkal ar Ellenas Vaitas starpniecību tiekam brīdināti, ka notiks mēģinājumi mainīt šo pārliecību. Mēs to atzīmējam jau iepriekšējā nodaļā. Un vēl mēs pie šiem brīdinājumiem atgriezīsimies nākamajās nodaļās. Tādējādi no pirmā acu uzmetiena šķiet, ka tie, kas šodien atbalsta trīsvienības mācību, nepiekrīt ne SDA pionieru uzskatiem, kā arī neņem vērā Elenas Vaitas padomu.

Tas mūs pamudina jautāt, vai šodien starp mums var atrast atbilstošu "licenci" tāda ticības kopuma pieņemšanai attiecībā uz dievību, kuras parasti nebija mūsu pionieru rīcībā. Tas prasa ļoti rūpīgu faktu izvērtēšanu. Tas ir tāpēc, ka, kā mēs redzēsim vēlāk, Elena Vaita 1904. gadā skaidri paziņoja, ka SDA uzskati un mācība ir patiesība, ko Dievs ir devis savai atlikuma tautai. Tāpēc SDA pionieri to mācīja un tāpēc Elena Vaita brīdināja adventes tautu šo mācību neatstāt (atcerieties iepriekšējā nodaļā minētos brīdinājumus par "alfa un omega"). Tādējādi mēs varam tikai secināt, ka, ja mums nav vēlēšanās būt konfliktā ar Dievu, mums patiešām ir jābūt ārkārtīgi uzmanīgiem attiecībā uz to, kā mēs tuvojamiem šīm 1904. gada SDA pionieru ticības anti-trinitārajām pārliecībām.

Kā mēs atzīmējam par "alfa un omega" brīdinājumu, tad tā bija SDA ticība 1904. gadā, no kuras, kā teica Elena Vaita notiks atkrišana. Tādēļ mums jājautā, vai šī anti-trinitārā pieeja bija pareiza ticība - ticība, ko apstiprināja Dieva Svētais Gars, vai arī, tā bija kaut kas tāds, kas nebija saskaņā ar Bībeli? Tas ir galvenais jautājums.

Aicinājums atlikumam.

1800. gadu sākumā Dievs no sajukuma (no Bābeles) izveda Savu tautu Savas krāšņās Patiesības gaismā. Tas bija tad, kad vajadzēja, lai beidzot sludinātā vēsts izlauztos cauri Sātana maldiem, kuri tik daudzus

gadsimtus bija efektīvi savijušies ar Svēto Rakstu patiesībām. Tas bija laiks, kad Dievs piecēla SDA baznīcu un deva Viņai atbildību, kā arī privilēģiju, lai tā veiktu pēdējo aicinājumu uz pestīšanu.

SDA draudze bija tie, kurus Viņš piecēla, lai pateiktu Savai tautai: ... - "Izeita no viņas, Mana tauta, lai jums nebūtu dalības viņas grēkos un jūs neķertu viņas mocības. Jo viņas grēku darbi sniedz līdz debesīm, un Dievs ir pieminējis viņas noziegumus. Atmaksājiet tai, kā arī viņa atmaksājusi, un atdarait tai divkārt pēc viņas darbiem! Kausu, ko viņa pildījusi, pildait tai divkārt!" [Atklāsmes 18: 4–6 \(skat. arī Atklāsmes 14: 8\)](#) Dievs vēlējās, lai SDA draudze būtu redzama Viņa tautas atlikums. SDA draudzei Dievs deva Pēdējo Dienu pestīšanas vēsti. Tāpēc šajās debatēs par trīsvienību ir jāapzinās, ka pēc Elenas Vaitas nāves Dievs, vai nu virzīja savas tautas domāšanu "pieņemt trīsvienības mācību", vai arī viņi šodien ir atkrišanas stāvoklī jeb atgriezušies pie "Bābeles" mācības. Protams, tā var būt tikai viena vai otra lieta. Citu alternatīvu nav. Kā redzēsim nākamajās nodaļās, mūsu draudze šodien apgalvo, ka mūsu SDA pionieru ticība Dievam bija nepieņemamas mācības, nevis Bībeles patiesība. Tāpēc mēs, kā konfesija, šodien nevaram apgalvot, ka trīsvienības doktrīna ir turpinājums vai attīstība tam, kam ticēja 1900-o gadu agrīnie Septītās Dienas Adventisti. Tas ir tāpēc, ka kļūda nekad nevar izaugt par patiesību vai otrādi - patiesība pārvērsties par kļūdu. Mēs to atzīmējam iepriekšējā nodaļā. Mēs pie tā atgriezīsimies desmitajā nodaļā. Tas tiešām ir ļoti svarīgi.

Atkrišana vai virzība uz priekšu?

Mūsdienu anti-trinitāristi sniedz noteiktus apgalvojumus, kas ir pilnīgi pretēji tiem, kurus pauž trinitāristi. Tas ir tāpēc, ka anti-trinitāristi apgalvo, ka mūsu draudze tagad ir atkrišanas stāvoklī (attiecībā uz mūsu ticību Dievam), bet trinitārās pārliecības piekritēji, ieskaitot mūsu draudzes vadību, saka šodien, ka mēs esam guvuši panākumus Dieva izzināšanā. Lai kāda būtu patiesība, ir skaidrs, ka strīds par trīsvienību ir ārkārtīgi nopietns. Tieši mūsu pionieri uzskatīja trīsvienības mācību par neatbilstošu Bībelei un kaitīgu Evaņģēlijam, tāpēc viņi to kategoriski noraidīja. Tieši tāpēc SDA sākumposmā pret šo mācību bija stingra pretestība. Liela daļa no tā ir pateikta, izmantojot mūsu konfesijas publikācijas. Un to mēs aplūkosim nākamajās nodaļās (īpaši divdesmitajā nodaļā).

Tāpat kā daudzi mūsdienu SDA, arī mūsu pionieri uzskatīja, ka SDA baznīca ir pēdējais reformācijas posms, ko 16. gadsimtā uzsāka Mārtiņš Luters. Šīs reformācijas laikā, kad Dievs atklāja noteiktas Bībeles patiesības, reformatori noraidīja tādas mācības kā dvēseles nemirstība, svētdienas svētums, zīdaiņu kristības un tamlīdzīgi. Viņi arī, uzskatot to par Reformācijai nederīgu, noraidīja Trīsvienības mācību.

Kā savulaik teica Elenas Vaitas vīrs Džeimss Vaits: ... - "Pāvila laikā baznīcā sākās "netaisnības noslēpums". Galu galā tas aizstāja evaņģēlija vienkāršību un sagrozīja Kristus mācību, un baznīca bija spiesta bēgt "tuksnesī". Mārtiņš Luters un citi reformatori, kuri uzcēlās Dieva spēkā, kopā ar Vārdu un Garu, reformācijā veica lielus soļus. Lielākā kļūda, ko mēs varam atrast reformācijā, ir tā, ka reformatori pārtrauca reformēt. Ja viņi būtu turpinājuši darboties līdz brīdim, kad būtu pametuši pēdējās pāvestības tradīcijas, piemēram, dabisko nemirstību, kristības ar apslacīšanu, trīsvienību un svētdienas ievērošanu, baznīca tagad būtu brīva no kļūdām, kuras nekad nav bijušas saskaņā ar Bībeli." ([Džeimss Vaits, 1856. gada 7. februāris, The Review and Herald, 7. sējums, 19. nr., 148.-9. lpp. "Vārds"](#)).

Pievērsiet īpašu uzmanību Džeimsa Vaita komentāriem par Evaņģēliju. Kā mēs atzīmējam iepriekš, un to šodien saka anti-trinitāristi, tas viss ir radies no trīsvienības doktrīnas ietekmes. Tas bija tas pats, ko viņš teica divus gadus iepriekš: ... - "Šo viltus sestdienu mēs varam klasificēt kā būtisku kļūdu arī starp citām kļūdām, kuras protestanti ienesa no katoļu baznīcas, kā piemēram, kristības ar apslacīšanu, trīsvienība, mirušo apziņas stāvoklis un mūžīga aizkapa dzīve ciešanās." ([Džeimss Vaits, Review and Herald, 1854. gada 12. septembris, "Atlikuma pozīcija. Tiek ņemti vērā viņu pienākumi un izaicinājumi!"](#)).

Tam ticēja lielākā daļa (ja ne visi) mūsu agrīnie pionieri. Tāpēc mums jājautā, vai šie pionieri izdarīja pareizus secinājumus vai arī kļūdījās? Aplūkojot to no cita rakursa, mēs varētu uzdot šādu jautājumu: "Vai mēs drīkstam turpināt šodien būt Septītās Dienas Adventistu draudze, ja šodienas SDA pieņem trīsvienības mācību, vai arī mēs esam šodien esam atgriezušies pie atkrišanas? Ja nu tiešām, kā teica Džeimss Vaits, pionieriem bija taisnība, tad šodien mēs esam spiesti tā secināt !!! Kā minēts iepriekš, trīsvienība patiešām ir ļoti nopietna problēma. Mums nevajadzētu mēģināt to paslēpt zem paklāja. Un tas nozīmē, ka mēs nedrīkstam šo jautājumu ignorēt.

Piezīme: Džeimss Vaits teica, ka sākotnējās kristīgās ticības atkrišanas dēļ patiesā baznīca tika iedzīta tuksnesī. Tas attiecas uz pāvestības valdīšanas 1260 gadiem (mūsu ēras 538.-1798. gadi), ko kristieši piedzīvoja tumsā un viduslaikos (skat. Daniēla 7:25 un Atklāsmes 12:14 utt.).

Drīz pēc šī perioda Dievs "augšāmcēla" SDA baznīcu īpašam uzdevumam. Viņš to darīja, lai pasludinātu patiesību, ko Sātans bija sagrozījis šo trīspadsmit gadsimtu laikā. Tāpēc jāuzdod jautājums, vai mēs neredzēsīm vēstures atkārtojumu, kad baznīca vajāja kristiešus par to, ka viņi neticēja, piemēram, trīsvienības mācībai un nepieņēma tā dēvēto baznīcas autoritāti utt.?

Tam jābūt ļoti aktuālam jautājumam, jo Elena Vaita reiz teica: ... - "Man atkal un atkal tika parādīts, ka Dieva tautas pagātnes pieredze nav jāuzskata par mirušu faktu. Mums nevajadzētu izturēties pret šo pieredzes pierakstu kā pret pagājušā gada "almanahu". Piezīmes ir jāpatur prātā, jo vēsture mēdz atkārtoties."(Ellen G. White, 1903. gada vēstule A. G. Daniels, 1903. gada 1. novembris)

Vēstures apskats.

Šo pētījumu centienu galīgais mērķis ir izvērtēt vēstures gaitu un noskaidrot, kā un kad trīsvienības doktrīna kļuva par neatņemamu SDA ticības pamata pārliecību. Šajā procesā mēs noskaidrosim, kā mūsu pionieri un it īpaši Elena Vaita, ticēja attiecībā par trim Dieva personām. Tas arī parādīs, kā SDA baznīcas uzskati gadu gaitā ir attīstījušies (mainījušies), it īpaši salīdzinājumā ar to, kas bija 1900. gadu sākumā. Ar to Ellenas Vaitas kalpošana beidzās. Viņa nomira 1915. gadā.

Šis pētījums sniegs arī ieskatu par to, kā pati trīsvienības doktrīna kļuva par daļu no kristietības uzskatiem. Pēdējais ir neatņemama mūsu pētījuma sastāvdaļa par to, kā šī mācība galu galā kļuva arī par daļu no SDA ticības. Tas arī parādīs, kādi bija mūsu uzskati kā konfesijai, kad Elena Vaita brīdināja par "alfa un omega" (skat. iepriekšējo nodaļu). Šajā pētījumā, tāpat kā visos citos pētījumos, kurus veic autors, būs redzama trīsvienības teoloģijas ietekme. Tieši šie atklājumi palīdz izprast iemeslus, kādēļ mūsdienās arvien vairāk SDA uzskata, ka trīsvienības doktrīnas teoloģija kaitē Evaņģēlijam.

Šī iemesla dēļ viņi atgriežas pie Bībeles izpratnes par Dievu, ko esmu savācis no saviem pētījumiem, kas vislabāk raksturo SDA ticību 1900.-o gadu sākumā. Es to saku tāpēc, ka, kā neapšaubāmi to saprot daudzi kristieši, trīsvienības doktrīna ir tikai domājama (netieša) doktrīna, tas ir, tā nav skaidri izteikta Rakstos. Kā mēs uzzināsim ceturtajā nodaļā, pat šodienas SDA baznīca atzīst šo patiesību. Tāpēc daži SDA saka, ka šis jautājums par to, kā Dievs pastāv, un kā tas attiecas uz trīsvienības mācību, būtu jāatstāj mierā neaiztikts.

Lūdzu jūs pieņemt, tāpat kā es, ka man nav visu atbilžu attiecībā uz trīsvienības strīda vēsturi SDA. Šī iemesla dēļ esmu gatavs uzklaut ikvienu, kam ir kas sakāms par šo ļoti svarīgo jautājumu. Jebkura iemesla dēļ, lūdzu, rakstiet man pa e-pastu. Lūdzu, ņemiet vērā arī to, ka es esmu tikai neprofesionālis ar pamatizglītību un nepārvaldu ebreju, grieķu vai aramiešu valodas sarežģītību, tāpēc esmu pilnībā atkarīgs no tiem, kuriem ir prasmes un spējas saprast šīs un citas valodas. Tomēr, kas ir ļoti svarīgi, es pilnībā uzticos Dieva Gara liecībai, kas izpaužas Ellenas Vaitas rakstos un caur tiem. Kaut arī tas, kas tiek uzskatīts par noderīgu (tas ir, par vērtīgu), jums, lasītājam, jāizlemj pašam.

Es arī vēlētos norādīt, ka šie pētījumi var tikt atjaunināti, kad kļūst pieejama jauna informācija. Tas ir tāpēc, ka mans vienīgais mērķis no paša sākuma bija atklāt patiesību par trīsvienības mācību un par pašreizējo trīsvienības polemiku mūsu konfesijā. Kad tas tiks izdarīts, mans nolūks būs dalīties tajā ar citiem. Pats par sevi šo vēstures pētījumu nevajadzētu uztvert kā tikai teoloģisku paziņojumu. Tas ir tāpēc, ka pēdējo var noteikt, tikai salīdzinot Rakstus ar Rakstiem.

Kā teikts Bībelē: ... - "Jāturas pie bauslības un liecības! Ja nē, tad runātam vārdam neausīs rīta gaisma!"
[Jesajas 8:20](#)

Nenoliedzams, tomēr pārsteidzošs un izaicinošs fakts.

Tas ir nenoliedzams vēsturisks fakts, ka SDA baznīcas galvenajos uzskatos trīsvienības doktrīna tika ieviesta tikai pēc Elenas Vaitas nāves (1915). Kamēr viņa bija dzīva, trīsvienība noteikti nepastāvēja mūsu draudzes deklarētajos uzskatos, bet tikai vēlākos gados tā tika iekļauta mūsu "Gadagrāmatā". Tāpēc mūsu pionieri šodien nespētu kļūt par SDA draudzes locekļiem. Viņu pārliecība acīmredzami nebija trīsvienību atbalstoša. Desmitajā nodaļā mēs redzēsīm, kā mūsu draudze šodien to atzīst. Tas jāuzskata par diezgan satriecošu faktu. Tāpēc Dievs no mums, kā Viņa tautas atlikumam, pieprasa atklāt ne tikai patiesību par

mūsu vēsturi, bet arī par to, kam šajā trīsvienības gadījumā ir taisnība un kurš ir vainīgs. Vai mūsu pionieriem bija taisnība par to, kam viņi ticēja (ticība, kas nav trinitāra), un vai mūsu pašreizējā trinitārā ticība ir pareiza?

Vai ir iespējams zelta vidusceļš? Cenšoties no jauna atklāt savu vēsturi, mums šie jautājumi ir jāpatur prātā. Tātad, kā mēs varam noteikt, kam ir taisnība un kurš ir vainīgs šajā strīdā par trīsvienību? To var izlemēt, tikai pamatojoties uz pierādījumu spēku, kas tiks iegūts, pamatoti izpētot izvirzītos jautājumus. Tas ir šī pētījuma mērķis. Tomēr, pirms mēs sākam, es uzskatu, ka ir pienācīgi jāapsver tas, ko es saucu par debesu iedvesmotu padomu ... Šis padoms, kas SDA tika sniegts ar pravietojumu garu ir, - kā rīkoties ar doktrinālajām nesaskaņām, kad tās rodas draudzē ... Mēs aplūkosim šo padomu nākamajā nodaļā. Neatkarīgi no tā, vai mēs pieņemam trīsvienību vai nē, šis padoms parādīs, kā mums vajadzētu izturēties attiecībā pret tiem, kuri atšķiras no mums pēc savas pārliecības.

Vienīgais, ko mēs droši zinām, ir tas, ka, neskatoties uz jebkādam atrunām par šo trīsvienības strīdu (vai jebkuru citu strīdu šajā jautājumā), Dievs noteikti svētīs tos, kuri turpina nopietni meklēt patiesību. ... Viņš arī bagātīgi svētīs tos, kuri vēlas dalīties savos atklājumos ar citiem, kuri arī to sirsnīgi meklē.

... - "Patiesības saskanīgās attiecības, līdzīgi, kā saskanīgi posmi kaklarotā, var tikpat ātri kā Dieva Gars atdzīvināt prātu, lai saprastu gaismu un to pieņemtu pazemīgā prātā, un izplatītu to citiem un atgrieztu Godību Dievam. Patiesības pumpura attīstība ir atlīdzība pazemīgajam meklētājam, kurš bīstas Dieva un staigā ar Viņu. Patiesība, kuru prāts uztver kā patiesību, spēj no jauna pastāvīgi paplašināties un attīstīties. Redzot to, patiesība ir redzama visos dzīves un rakstura aspektos, un tā kļūst skaidrāka, drošāka un lieliskāka. Kad prāts to satver kā dārglietu, tas kļūst paaugstināts, cildens, svētīts." (Ellen White, Mc 143, 1897, 9. decembris 1897, Kristus misija uz Zemes).

Elenas G. Vaitas vārdi sekojoši tika publicēti "Liecības Draudzei" 5. sējumā (1889). Vēlāk tas tika iekļauts grāmatā "Evaņģēlija kalpi" (1915). Pirmajā sadaļā "Novirzītās gaismas briesmas" Elena Vaita rakstīja:

...- "Pēteris aicina savus brāļus" augt mūsu Kunga un Pestītāja Jēzus Kristus žēlastībā un atziņās "[2. Pēt 3:18]. Dieva ļaudis aug žēlastībā, viņi nepārtraukti gūs skaidrāku izpratni par Viņa vārdu. Viņi redzēs jaunu gaismu un skaistumu viņa svētajās patiesībās. Tā ir bijusi taisnība baznīcas vēsturē visos laikmetos, un tāpēc tas tā būs līdz galam. Bet, samazinoties reālajai garīgajai dzīvei, vienmēr ir bijusi tendence pārtraukt virzību uz priekšu, zinot patiesību. Cilvēki ir apmierināti ar gaismu, kas jau ir saņemta no Dieva Vārda, un tas kavē turpmāku Rakstu studēšanu. Viņi kļūst konservatīvi un cenšas izvairīties no diskusijām." (Ellen White, Testimonies, 5. sējums, 706. lpp., "Bībeles noslēpumi - viņas iedvesmas apliecinājums", sk. Arī Evaņģēlija kalpi, 297. lpp. "Briesmas").

... - "To, ka Dieva tautā nav strīdu vai nemieru, nevajadzētu uzskatīt par pārliecinošu pierādījumu tam, ka viņi ievēro pamatotu mācību. Ir pamats bažām, ka viņi nevar skaidri nošķirt patiesību no kļūdas. Kad Svēto Rakstu studēšanā nerodas jauni jautājumi, ja nav viedokļu atšķirību, kas mudinātu cilvēkus patstāvīgi pārbaudīt Bībeli, lai pārliecinātos, ka viņiem ir patiesība, tad, tāpat kā senatnē, būs daudz tādu, kas pieturēsies pie tradīcijām. Un pielūgs kaut ko nezināmu." (turpat, 707. lpp.)

Trīsvienības debatēs šodien tiek uzdots jautājums, kuri no viņiem ir tie, kuri pielūdz " **kaut ko nezināmu**" ...vai anti-trinitārās ticības paudēji, kas nevēlas staigāt šodienas "jauniegtajā" gaismā, ...vai Trinitāristi, kuri atgriezušies pie doktrīnas, pie kuras gadsimtiem ilgi tradicionāli turējušās atkritušās baznīcas, - un kā mēs varam izlemēt, kurš ir pareizais veids? Tagad pārejām uz trešo nodaļu. Šeit mēs aplūkosim vēl vienu debesu iedvesmotu padomu, kas palīdzēs mums definēt pašiem sevi šajā diskusijā.

Trešā nodaļa.

Debesu iedvesmots padoms.

Turpinājums sekos...